

Az Orvosi Numizmatikai Szakosztály életéből

A Magyar Orvostörténelmi Társaság Orvosi Numizmatikai Szakosztálya 2011. április 16-án tartotta tavaszi ülését a Semmelweis Orvostörténelmi Múzeumban.

A programban két előadás és egy tájékoztató szerepelt. A rövid elnöki megnyitó után elsőként szakosztályunk örökös elnöke, dr. Süle Tamás (Pécs) „Orvosi Numizmatika a Pécs Lexikonban” című érdekes előadására került sor. Élvezetes stílusú, gazdagon illusztrált előadásában ismertette a Pécs Lexikon Nonprofit Kft gondozásában 2010. december 10-én megjelent városlexikont, ami két kötetben, összesen 1050 oldalon 4700 szócikket tartalmaz, és 2600 fekete-fehér, illetve színes ábra gazdagítja. Főszerkesztője Romváry Ferenc, a szócikkeket 131 szerző, köztük az előadó (dr. Süle Tamás) és az összejöveteleinket jelenlétével most is megtisztelő közismert pécsi numizmatikus és szakíró, Rayman János írta. Összesen öt orvosportrés érem képe került be a lexikonba, ezek Grastyán Endre (Soltra Elemér), Jendrassik Loránd (Bogár Lívia), Kerpel-Fronius Ödön (Ciránsky Mária), Schmidt Lajos (Soltra Elemér) és Szentágothai János (Csík-szentmihályi Róbert) orvosprofesszorok érmei. Az előadó hangsúlyozta, hogy legalább 50-60 olyan orvos szerepel a két kötetben, akiről készült ugyan érem, de nem került be a képe a lexikonba (mert vagy nincs a szócikkhez ábra, vagy ha van, akkor fénykép, illetve festmény az illusztráció).

Második előadónk dr. Jakó János (Nyíregyháza), szakosztályunk elnöke, e sorok írója volt. A „Felix, qui potuit rerum cognoscere causas” (Vergilius-idézet magyar orvosi érmeiken) című előadásában azokat a portrés magyar orvosi érmeiket ismertette, amelyek Vergilius időtálló

gondolatait örökítik meg. A Krompecher István (Váró Márton, 1975), Manninger Rezső (Reményi József, 1963), Mansfeld Géza (Edvi Illés György, 1948), Méhely Lajos (Reményi József, 1925) és Preisz Hugó (Reményi József, 1935) arcvonásait megörökítő érmeiken az idézet

önállóan szerepel. Közismert, prózai értelmezése: Szerencsés az, aki képes volt a dolgok okát megismerni. Lakatos István fordítása (hexameter) szerint: „Mily boldog, ki a dolgok okát ismerni tanulta...” Reményi József 1918-ban készült két Semmelweis-érmén a vergiliusi gondolat mellett egy másik latin idézet is megjelenik („Felix, qui, quod amat, defendere fortiter audeat”), ami Ovidiustól származik. Szó szerinti fordítása: Szerencsés az, aki képes a leghatározottabban megvédeni azt, amiben kedvét leli. Az orvostudomány és az ókori irodalom érmeiken történő találkozása és

harmonikus együttléte számos orvostörténelmi és numizmatikai gondolat taglalására, valamint irodalomtörténelmi kérdések megbeszélésére is lehetőséget adott a szóban forgó érmek képét is bemutató előadónak.

Végezetül dr. Csoma Zsigmondné (Budapest), szakosztályunk titkára, a Semmelweis Orvostörténelmi Múzeum éremtárának a vezetője tájékoztatta a jelenlévőket a *Medicina in nummis* III. kötetének a munkálatairól. A készülõ kiadvány az 1995-tõl napvilágot látott magyar orvosi numizmatikai emlékeket fogja ismertetni, az adatgyűjtés és feldolgozás munkája a befejezéshez közeledik.

Az előadásokat és a beszámolót számos hozzászólás és kiegészítés követte. Az elnöki zárszó után kötetlen beszélgetésre is alkalom adódott.

DR. JAKÓ JÁNOS

Méhely Lajos 10 éves egyetemi tanári jubileumára készült érem hátlapja az ókort idéző művészi kompozícióval és a Vergilius-idézetrel (Reményi József, 1925)